

Прошу слова

Хоч ювілей вже й минув...

ГОЛОВНА подія року для селища та району — 850-річчя Гощі — дозяду. Ми гарно та дружно відзначили цей ювілей. Проте хотілося, щоб та велика робота, яка проводилась, не зупинилась, позаяк багато проблем до ювілею вирішити не вдалося. Хочу привернути увагу громадськості та влади до однієї з них — вивчення, узагальнення та популяризації історичної минувшини краю.

850-річчя Гощі особливо яскраво продемонструвало, як мало знаємо ми її історію, як не виправдано продовжуємо дублювати ідеологічні фальсифікати, спродуковані в минулому. Прикро, але такі не вдалося підготувати та видати скільки-небудь пристойний нарис історії Гощі, відзначити справді історичні місця селища, хоча б започаткувати якусь музейну кімнату. З іншого боку, доводиться констатувати, що це закономірно. Адже в селищі та районі за останні роки втрачені навіть колишні (особливо 1960-70-х рр.) напрацювання та досягнення. Пригадаймо, що мало чи не в кожному селі діяли аматорські музеї, а в районі він був досить при-

стойного рівня. На цій ниві працювали численні ентузіасти, особливо вчителі. Невідомо, де це все поділося?

Старання ж декількох людей, об'єднаних навколо сторінки «Краєзнавець», ніяк не змогли компенсувати ці втрати, хоча ними багато зроблено на дослідницькому поприщі.

Як виправити становище? Перш за все слід провести серйозну організаційну роботу. Думаю, що на рівні районних адміністрацій та ради варто розробити та затвердити спеціальну програму розвитку краєзнавства. Обов'язковою умовою її реалізації повинно стати створення якоїсь групи фахівців, краєзнавців та фінансове забезпечення.

Багато можна зробити й на рівні селища. Не чекаючи програми, пропоную створити комісію з дослідження минувшини Гощі з числа всіх небайдужих істориків, краєзнавців, старожилів. Комісія могла б виконати таку роботу:

- ідентифікувати історичні місця та пам'ятки;
- зробити їх науковий опис та паспортизацію;
- підготувати пропозиції з їх відзначення;

- розробити історико-туристичний маршрут Гощі та підготувати до друку путівник.

Ця робота потребує певних матеріальних витрат, але, виділивши їх, бюджет селища може окупитися сторицею.

Місцем, осередком роботи такої комісії може стати районна гімназія. Щоб не відкладати справу в довгу скриньку, спільно з «Краєзнавцем» запрошуємо всіх бажаючих взяти участь у роботі комісії на зустріч в гімназію 8 грудня об 11.00.

На базі гімназії пропонуємо розпочати роботу зі створення краєзнавчого музею. В нас є ідея «Кунсткамери», тобто місця збору та демонстрації найрізноманітніших історичних, побутових, мистецьких та природничих пам'яток: речей, документів, книг, фото, монет, значків і т.д. Наша «Кунсткамера» відкрита з 1 грудня. Запрошуємо всіх, хто має якісь реліквії та бажає передати їх для громадськості, приносити старожитності до нас у гімназію. Порядність, облік та виключно громадське використання гарантуємо.

Ще одне питання, що викликає серйозну стурбованість, — археологічні пам'ятки. Так сталося, що в Гощі збереглося мало пам'яток архітектури, зате поки що в досить доброму стані археологічні старослов'янське городище та замчисько. Проте вони відведені під городи, що призводить до поступового їх руйнування. Крім того, це грубе порушення законодавства про охорону історичних пам'яток і вимагає негайного втручання селищної ради.

Переконаний (а це підтверджують і знані фахівці, зокрема доктор історичних наук С. П. Сегеда), що в разі організації археологічних розкопок гощанська земля відкриє безцінні скарби. При зацікавленості влади та за умови виділення коштів археологічну експедицію можна організувати наступного літа.

Валерій СКОЦИК,
історик, депутат
районної ради.